

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Ursache Petru,

judecători – Timofti Vladimir și Gordilă Nicolae,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Bortă Ivan împotriva sentinței Judecătoriei Ialoveni din 07 decembrie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2012 în cauza penală privindu-l pe

*Bortă Ivan David, născut la 10 februarie 1974,
originar și domiciliat în s. Costești, r-nul Ialoveni;*

termenul de examinare a cauzei fiind:

- *în prima instanță din 23.12.2010 pînă la 07.12.2011;*
- *în instanța de apel din 20.01.2012 pînă la 07.02.2012;*
- *în instanța de recurs din 06.11.2013 pînă la 29.01.2014.*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 07 decembrie 2011, Bortă Ivan a fost condamnat în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. j) Cod penal la 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. *În fapt*, prima instanță a reținut, că Bortă Ivan la 19 octombrie 2010, ora 23⁰⁰, aflîndu-se la domiciliul său situat în satul Costești, raionul Ialoveni, avînd intenția de a-și omorî soția, Bortă Nina cu o deosebită cruzime, pe motiv că aceasta se afla în stare de ebrietate alcoolică, a intrat în odaia unde aceasta era culcată pe pat și prin întuneric a stropit-o cu benzină, incendiind-o, cauzîndu-i leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată. Însă din motiv că Bortă Nina a reușit să iasă afară și să stingă focul, intenția inculpatului, de a comite omorul cu o deosebită cruzime, nu a fost dusă pînă la capăt, din motive ce nu au depins de voința lui.

În drept, acțiunile respective au fost încadrate în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. j) Cod penal – tentativa de omor intenționat, săvîrșit cu o deosebită cruzime.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apeluri de către inculpatul Bortă Ivan, care neinvocînd nici un motiv a solicitat o pedeapsă mai blîndă; și de către avocatul acestuia, Bogos Alexandru, care a solicitat casarea acesteia, invocînd că nu a fost dovedită intenția inculpatului de a-și omorî soția, a ajutat-o să se dezbrace de hainele

în flăcări, nu a imobilizat-o, aceasta a avut posibilitatea de a părăsi odaia și dacă ar fi avut intenția de a omorî, o făcea pînă la venirea vecinilor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2012, au fost respinse ca nefondate apelurile inculpatului Bortă Ivan și avocatului acestuia, Bogos Alexandru, cu menținerea sentinței primei instanțe fără modificări.

5. Nefiind de acord cu hotărârile nominalizate, fără a invoca vreun temei concret din cele prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, inculpatul Bortă Ivan a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestora și stabilirea unei pedepse mai blînde, invocînd că nu a fost dovedită intenția sa de a-și omorî soția, ci dincontra i-a acordat ajutor și nu a lăsat-o să moară.

6. Verificînd argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului declarat în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Potrivit art. 422 Cod de procedură penală (red. 14.03.2003), termenul de recurs era de 2 luni de la data pronunțării deciziei, dacă legea nu dispune altfel, iar în cazul redactării deciziei - de 2 luni după înștiințarea în scris a părților despre semnarea deciziei redactate de toți judecătorii completului de judecată.

După cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel în prezența inculpatului Bortă Ivan și avocatului său ales – Bogos Alexandru, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 189-193), copia deciziei instanței de apel a fost expediată în Penitenciarul nr. 13, la 23 februarie 2012 (f.d. 199) pentru inculpatul Bortă Ivan, iar potrivit recipisei (f.d. 207) acesta a primit copia deciziei instanței de apel la data de 29 februarie 2012.

Reieșind din aceste circumstanțe se constată, că termenul de 2 luni de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală (red. 14.03.2003) nu a fost respectat de inculpatul Bortă Ivan, deoarece recursul în cauză a fost declarat de inculpat la 02 septembrie 2013, adică aproximativ peste un an și șapte luni de la primirea deciziei atacate.

Colegiul penal menționează, că termenul de recurs este un termen procesual stabilit prin lege, el nu poate fi nici lungit, nici scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca declarat peste termen.

Mai mult ca atît, inculpatul Bortă Ivan nu a adus argumente întemeiate în justificarea motivelor întîrzierii declarării recursului ordinar pe 02 septembrie 2013.

În acest context, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpatul Bortă Ivan, din motiv că recursul în cauză a fost declarat peste termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală (red. 14.03.2003).

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Bortă Ivan împotriva sentinței Judecătoriei Ialoveni din 07 decembrie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2012 în cauza penală privindu-l pe **Bortă Ivan David**, din motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 ianuarie 2014.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Gordilă Nicolae